

Symposium: Hvor står psykologien om livsorienteringer i dag?

Torsdag d. 19/1-2023 afholdt det nyligt konstituerede Selskab for Religionspsykologi og Eksistens et symposium under temaet 'Hvor står psykologien om livsorienteringer i dag?'. Her samledes 33 psykologer, teologer, antropologer og andre interesserede i spændingsfeltet mellem psykologi, eksistens, ånd og religion på Syddansk Universitet for at bruge eftermiddagen på bl.a. faglige oplæg, gruppe- og plenumdiskussioner, netværk og en indledende fællessang.

Oplæg

'Religionspsykologiens historie' var overskriften på det første oplæg, hvor professor i religionspsykologi, Peter la Cour, på 30 minutter tog sit publikum på en rejse fra disciplinens første spadestik med William James over 70'ernes konversionsteori til nutidens empiriske, fagfællebedømte forskning i samspillet mellem meningsfuldhed, tro og helbred. Lektor Heidi Frølund Pedersen bragte stafetten videre og indførte symposiets deltagere i 'state of the art' mht. religionspsykologien i Danmark. Her var fokus på den forskning og de kliniske initiativer, der gennem de sidste 20 år er blevet sat i søen.

I kølvandet på de to første generelle indføringer i feltet fik symposiets deltagere et indblik i to konkrete forskningsprojekter, hvor der arbejdes med afsæt i den religionspsykologiske tradition. Med udgangspunkt i filosoferne Hannah Arendt og Hartmut Rosa præsenterede lektor Dorte Toudal Viftrup dele af sin forskning, som beskriver, hvordan den åndelige livsdimension kan hjælpe børn og unge med at holde livsmodet oppe i konfrontationen med tilværelsens uundgåelige og ukontrollerbare genvordigheder. Den potentielle udfordring i at berøre non-sekulære temaer i en sekulær, videnskabeligt funderet psykologisk praksis var omdrejningspunktet for adjunkt Aida Hougaard Andersens præsentation. I dette oplæg berørtes fordelene ved, at psykologen bliver i den sekulære videnskab og herfra udøver en "post-sekulær forhandling" - altså adresserer og, hvis relevant, integrerer klientens non-sekulære livsorientering i den sekulære behandling.

Fremtid

Ud over de planlagte oplæg var der i dagens program lagt tid ind til samtaler og diskussioner i mindre grupper. Det var et vigtigt mål for dagen, at selskabets nye medlemmer fik mulighed for at give deres besyv med ift. ønsker om, hvad selskabet skal kunne, samt hvilke temaer der kunne være relevante at fokusere på til fremtidige symposier, kurser og fyraftensmøder. Deltagernes kommentarer blev alle noteret af styregruppen og tages med videre i planlægningen af selskabets fremtidige aktiviteter. F.eks. blev der nævnt:

- Værdien af at have et netværk, hvor man kan dele erfaringer om eksistentielle og åndelige temaer i relation til psykologisk praksis og forskning.
- For de medlemmer, som primært arbejder klinisk og ikke har alverdens tid til at sætte sig ind i den nyeste forskning, er der et ønske om, at selskabet kan være et sted at indhente og dele ny viden.
- Væsentligheden af at turde at tale om ånd og sjæl som psykolog – den etymologiske betydning af psykologi er ”læren om sjælen”.
 - o Den potentielle blufærdighed, der ligger hos mange psykologer (og danskere generelt) ift. at tale om religion & eksistens. Er det ligesom med seksualitet? Blufærdighedsbarriere?
- Det at være menneske kan ikke forklares med evidens alene. Men kan man tale om områder, der er svære at indhente evidens om på psykologistudiet?
- Selskabet skal have blik for det tværfaglige. Inddrage både teologer og læger. Mennesker med andre faglige baggrunde kan også have et behov for et sted for religionspsykologiske refleksioner.
- At skabe en udvidet normalitetsforståelse, når det kommer til psykisk lidelse. Det ligger i det eksistentielle perspektiv, at en stor del af den psykiske lidelse, som mennesker oplever,

ikke er så patologisk, som den kan komme til at fremstå, når vi som samfund i høj grad forstår denne lidelse gennem diagnostiske termer som 'depression' og 'angst'.

- Hvordan integreres psykologens private livsanskuelse og vedkommendes praksis som psykolog på en ordentlig, saglig måde?
- Lige nu hviler et stort ansvar på den enkelte psykolog ift. at finde frem til, hvordan man håndterer religionspsykologiske/eksistentielle temaer i sin praksis. Det vil være en stor hjælp at få udarbejdet en række etiske retningslinjer og sat fokus på disse.

Fra styregruppen skal lyde et stort tak til alle de fremmødte for deling af tanker, håb og visioner. Vi glæder os meget til at se jer til fremtidige arrangementer.



